

Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a június 17-23. közötti időszakra

Június 10-12. között jelentős mennyiségű csapadék hullott a borvidéken. Volt részünk csendes esőzésekben, de több esetben is heves viharral érkezett meg a csapadék. Ezt követően a hétvégén kifejezetten meleg, és párás időjárásban volt részünk. Szombaton 30-32°C-ot mérhettünk. A héten továbbra is gyakori esőzésekre van kilátás. Az nagyobb mennyiségű csapadéknak köszönhetően csökkent a nedvesség hiány a talaj felső rétegében.

A csapadékos időjárás és a felázott talaj nehezíti a permetezések elvégzését. A kezelések tervezésénél és elvégzésénél figyeljünk az előrejelzésekre és a radarképekre. A zöldmunkák kapcsán több ültetvényben még mindig hajtások befűzése az aktuális teendő.

Fenológia

A gyakori esőzések mellett is meleg napok állnak mögöttünk, különösen igaz ez a hétvégére. Ennek eredményeképpen a virágzás is gyors ütemben zajlott. Az ültetvényekben általánosságban látható fenológiai állapot: a sapkák 80%-a levált – bogyókötődés: a fiatal bogyók növekednek, BBCH 668-771.

Furmint fürt 2020.06.15-én, Bodrogkisfalud

Lisztharmat

A lisztharmat számára a továbbra is kedvezőek a meleg és párás körülmények. A fertőzési nyomás változatlanul magas. A virágzást követően a fiatal bogyók is érzékenyek a lisztharmatra.

Ezért, amennyiben a körülmények lehetővé teszik, rövidebb, 10 napos fordulóval, kén és felszívódó készítmény (cyflamid, difenokonazol, fluxapiroxad) kombinációjával végezzük el a következő kezelést. A hatóanyagok kapcsán figyeljünk a szer rotációra, a rezisztencia elkerülésének érdekében. A kén 25°C felett perzselést okozhat, illetve magasabb hőmérsékleten végzett permetezés hatékonysága csökken. Ökológiai gazdálkodásban kén és olajos készítmény kombinációjával végezzük el a permetezést.

Peronoszpóra

A meleg, csapadékos idő, a hosszabb levélnedvesség, illetve az érzékeny fenológiai állapot kedvez a peronoszpórának. Meleg körülmények között az inkubációs idő lerövidül, levélen csupán 4-5 nap, fürtön ettől hosszabb. A virágzás és fiatal bogyós fejlettségi állapot okán lehetőleg választunk felszívódó hatóanyagot tartalmazó készítményt (ciazofamid, mandipropamid, ditianon+kálium foszfonátok). A kontakt, folpet hatóanyagot is tartalmazó készítmények botritisz ellen is védelmet biztosítanak ebben az időszakban.

Fekete rothadás

A kórokozó tünetével nem találkoztunk eddig az ültetvényekben. Azonban a csapadékos, párás és meleg körülmények kedveznek a kórokozónak. A fekete rothadás a virágzástól számított 6-7 hétig jelent veszélyt a termésre. Ebben az időszakban kell védekeznünk a kórokozó ellen, különösen azokban az ültetvényekben, ahol korábban gondot okozott. A fekete rothadás elleni védekezéshez több hatóanyag áll rendelkezésünkre. Ezek egy része peronoszpóra ellen is védelmet nyújt (mankocéb, metiram, ditianon+kálium foszfonátok), másik része pedig lisztharmat ellen alkalmazható (tebukonazol, miklobutanil, difenokonazol). Ezt vegyük figyelembe a szerválasztásnál! Ökológiai gazdálkodásban sajnos nem áll rendelkezésre növényvédő szer a kórokozó ellen. Ezért agro-technikai módszerek (szellős, gyorsan felszáradó lombozat kialakítása, ültetvény gyommentesen tartása) segítségével kell mindent megtennünk a megelőzés érdekében.

Botritisz

A virágzás időszakában, a csapadékos körülmények kedveznek a virágzáskori fertőzésnek. Ajánlott olyan hatóanyagot (folpet) választani, ami e kórokozó ellen is védelmet biztosít.

Tarka szőlómoly

Az első nemzedék lárváinak károsítása véget ért. A második nemzedék rajzása még nem kezdődött el. A védekezés nem indokolt.

Amerikai szőlőkabóca

A szőlő ültetvényekben L1-L3-as lárvá stádiumú lárvák figyelhetőek meg. A Védekezés most aktuális. A védekezésre számos rovarölő készítmény áll rendelkezésünkre (alfametrin, tau-fluvalinát, spinozad, flupiradifuron). Azonban a szőlő virágzása okán figyeljünk a szerek méhveszélyességi besorolására, továbbá az AKG-ban való felhasználhatóságra. Szaporítóanyag előállító ültetvényekben kötelező a védekezés a kabóca ellen.

A permetezés előtt a kabóca lárvákat jelenlétét a lombozat alsó és középső részének átvizsgálásával tudjuk ellenőrizni. A levelek fonákán kell keresnünk a fehéres, sárgás színű lárvákat. Érdemes az ültetvény több pontján is keresni a lárvákat, ugyanis egy homogén ültetvényben is lehet heterogén a kabóca előfordulása.

Az amerikai szőlőkabóca a szőlő aranyszínű sárgaság megbetegedését okozó fitoplazma vektora szőlőben. Mivel a kórokozó ellen nem tudunk hatékonyan védekezni, ezért a vektorszervezet elleni rovarölő szeres kezelésekkal tudjuk megelőzni a betegség terjedését. Fontos, hogy ne csak az ültetvényekben, hanem a házi kerti tőkéken is végezzünk megfigyelését és indokolt esetben védekezést.

A fitoplazmának a szőlő mellett több gazdanövénye van, ezek közül legjelentősebb az erdei iszalag. E növényről más kabóca fajok át tudják vinni a kórokozót szőlőre, ahol az elterjesztésében már az amerikai szőlőkabóca játszik szerepet. Ezért ajánlott az ültetvényekből és közelükből eltávolítani az erdei iszalagot.

A Tokaji borvidéken eddig nem mutatták ki szőlőről a kórokozót, viszont erdei iszalagról már több helyről is (Bodrogkisfalud, Tállya, Golop, Tarcal).

Amerikai szőlőkabóca lárvák a levél fonáki részén

Kígyóaknás szőlómoly

A kígyóaknás szőlómoly kártétel a borvidék (termő ültetvényben és házi kertben is) számos pontján észlelhető 2018 óta. A lárvák a levéllemeze felső részében alakítanak ki aknát. Egy levélen több akna is lehet. A tünetek a vegetáció második felében erősödhetnek fel. Súlyos károsítás akár korai lombhullást is okozhat. Az elmúlt két évben azonban nem talákoztunk jelentős károsítással. A kártétele kis számban látható egyes ültetvényekben. A védekezés nem indokolt, azonban a károsítás mértékét kövessük figyelemmel.

Kígyóaknás szőlómoly károsítása levélen

Repcefénybogár

Néhány ültetvényben észlelhetők a virágzó fürtökön, a kisméretű, fémesen fénylő testű, sötét, olajzöld repcefénybogár imágók. E kártevő pollenfogyasztó. Károsítása tehát a virágokat érinti, azonban jelentős kártételével szőlőn eddig még nem találkoztunk. A védekezés nem indokolt ellen.

Repcefénybogár imágók virágzó fürtön

Gyomszabályozás

A csapadékos időszak kedvez a gyomok fejlődésének. Erőteljesebb gyomosodás várható. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párasabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soralkak gyomirtására a soralkművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen,

azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.06.09-15.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sárospatak Királyhegy	21,4	24,9
Sátoraljaújhely Szemszúró	21,1	25,9
Hercegkút Hosszúhegy	22,1	22,1
Tolcsa Nyakvágó	21,3	28,5
Erdőbénye Lőcse	21,4	26,8
Vámosújfalú Rány	21,1	-
Olaszliszka Haraszt	21,6	69,5
Szegi Poklos	21,6	58,1
Tarcal Bakonyi	20,9	45,5
Tokaj Hétszőlő	21,4	55,6
Bodrogkeresztúr Dereszla	20,2	45,6
Mád Juharos	21	37,1
Mád Úrágya	21,3	83,2
Tállya Nyergesek	21	-
Abaújszántó Kassaváros	20,4	67,3

Várható időjárás 2020.06.17-23.

A hét további részében is csapadékos időjárásra van kilátás. A hőmérséklet tekintetében 23-27°C várható a hét második felében.

Pableczki Bence
Növényorvos